

**WYDZIAŁ „ARTES LIBERALES”
UNIWERSYTET WARSZAWSKI**

**INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI NAUKOWEJ
W 2013 ROKU**

Warszawa 2014

1. Syntetyczny opis badań naukowych prowadzonych w 2013 roku

Badania naukowe Wydziału „Artes Liberales” w 2013 roku były prowadzone zgodnie z wieloletnim planem (uzupełnianym systematycznie o nowe wątki) zawierającym sześć grup zagadnień: 1) tradycja antyczna w Polsce i w Europie Środkowo-Wschodniej, 2) renesans w Polsce i w Europie, 3) Polska w Europie: od nowożytności do współczesności, 4) badania porównawcze tradycji i modernizacji w Europie, Azji i Amerykach, 5) komunikacja, edukacja i dialog międzykulturowy, 6) świat śródziemnomorski – podejmowanych w ramach różnych dyscyplin z dziedziny nauk humanistycznych (głównie literaturoznawstwo i kulturoznawstwo, a także historia, etnologia, archeologia, historia sztuki, językoznawstwo, filozofia) oraz — w przypadku kilku pracowników — dziedziny nauk społecznych (prawo, nauki o polityce, pedagogika). Główne specjalności i kierunki badań: filologia klasyczna (grecoznawstwo, łacinoznawstwo, neolacinoznawstwo – w tym edytorstwo źródeł epistolograficznych), badania nad recepcją antyku (w tym prawa rzymskiego), bizantynistyka, neogrecoznawstwo (w tym edytorstwo literackie), historia literatur i kultur romańskich (italianoznawstwo, romanistyka, iberistyka), bałkanistyka, sławistyka, polonistyka, historia Polski i Hiszpanii (w tym edytorstwo źródeł), dzieje stosunków polsko-rosyjskich, etnologia i archeologia mezoamerykańska i andyjska, studia porównawcze cywilizacji (problematyka zderzenia kultur i cywilizacji oraz tożsamości narodów bezpaństwowych), semiotyka kultury, filozofia/teoria kultury, dydaktyka (kształcenie interdyscyplinarne i międzyobszarowe, reforma systemu edukacji i szkolnictwa wyższego, problematyka *liberal education/artes liberales* i autonomii uniwersytetu).

Organizacja pracy naukowej Wydziału AL opiera się na oryginalnej strukturze wewnętrznej, tworzonej przez trzy jednostki stałe: Ośrodek Badań nad Tradycją Antyczną, Laboratorium Interdyscyplinarnych Badań Artes Liberales i Kolegium Artes Liberales, oraz 21 jednostek zadaniowych: Pracownie, Laboratoria i Komisje, wchodzących we współpracę wzajemną (przy możliwości należenia do wielu jednostek zadaniowych jednocześnie), międzywydziałową, międzyuczelnianą i międzynarodową (prawo do kierowania jednostkami zadaniowymi lub należenia do nich mają również osoby niezatrudnione na Wydziale AL).

Realizacja części zadań badawczych była dofinansowana ze środków przyznanych przez MNiSW na działalność statutową: dotacja na utrzymanie potencjału badawczego (BST) (30 tematów w 2013 roku) i dotacja na działalność polegającą na prowadzeniu badań naukowych lub prac rozwojowych oraz zadań z nimi związanych, służących rozwojowi młodych naukowców oraz uczestników studiów doktoranckich (DSM) (8 tematów w 2013 roku), a także ze środków przyznanych w formie grantów przez MNiSW, Narodowe Centrum Nauki, Fundację na rzecz Nauki Polskiej, Europejską Radę ds. Badań Naukowych i in.

Wykaz projektów finansowanych w formie grantów:

I. Projekty finansowane przez MNiSW i NCN:

a) projekty badawcze własne finansowane przez MNiSW i projekty badawcze finansowane przez NCN:

1) „Chronologia i kalendarze w kulturze umysłowej Europy Środkowo-Wschodniej (1400-1700): komputystyka, spory o reformę kalendarza, dyskusje na temat chronologii biblijnej i ich rola w życiu społecznym”, grant NCN w ramach konkursu FUGA 2 w panelu HS, kierownik: dr Michał Choptiany, 2013-.

- 2) „Cypr: dzieje, literatura, kultura”, projekt badawczy własny, grant MNiSW, kierownik: prof. dr hab. Małgorzata Borowska, 2010-2013.
- 3) „Dialog z Europą, dialog z przeszłością. Wyzwania i strategie adaptacyjne arystokracji tubylczej Nowej Hiszpanii w perspektywie porównawczej, XVI-XIX wiek”, grant NCN w ramach konkursu ogólnego w panelu HS3, kierownik: dr Justyna Olko-Bajer, 2011-.
- 4) „Henryk Sienkiewicz. Obecność w kulturze polskiej XX wieku. Polskość i nowoczesność. Recepcja i nowe odczytania”, grant NCN w ramach konkursu MAESTRO 3 w panelu HS, kierownik: prof. dr hab. Tadeusz Bujnicki, 2013-.
- 5) „Literatura i nauki ścisłe: dialog dwóch kultur ponad metaforami we współczesnej literaturze włoskiej”, grant NCN w ramach konkursu SONATA 4 w panelu HS2, kierownik: dr Stefano Redaelli, 2013-.
- 6) „Macedonia: kraina, region, pogranicze”, projekt badawczy własny, grant MNiSW, kierownik: dr hab. Jolanta Sujeczka, prof. UW, 2010-2013.
- 7) „Polskojęzyczna edycja *Orbis Polonus* Szymona Okolskiego – źródło do badań nad kulturą i świadomością społeczeństwa polskiego w epoce staropolskiej”, projekt badawczy własny, grant MNiSW, kierownik: prof. dr hab. Barbara Milewska-Ważbińska (Instytut Filologii Klasycznej UW), 2008-2013.
- 8) „Przedmioty w tradycyjnym tańcu greckim”, grant NCN w ramach konkursu HARMONIA 4 w panelu HS, kierownik: dr Przemysław Kordos, 2013-.
- 9) „Recepcja mitu o Narcyzie w kulturze Zachodu. Pożądanie narcystyczne a samopoznanie”, grant NCN w ramach konkursu PRELUDIUM 2 w panelu HS2, kierownik: mgr Agnieszka Gotchold (doktorant Wydziału AL), 2012-.
- 10) „Słownictwo polszczyzny gwarowej na Brzławszczyźnie”, projekt badawczy własny, grant MNiSW, kierownik: prof. dr hab. Janusz Rieger, 2009-2013.
- 11) „Sparta w literaturze i kulturze polskiej – od okresu staropolskiego do XX wieku. Między recepcją dziedzictwa greckiego a poszukiwaniem narodowej tożsamości”, projekt badawczy własny, grant MNiSW, kierownik: prof. dr hab. Maria Kalinowska, 2011-.
- 12) „Starożytne manuskrypty Odysei”, grant NCN w ramach konkursu PRELUDIUM 4 w panelu HS3, kierownik: mgr Andrzej Mirończuk (doktorant Wydziału AL), 2013-.
- 13) „Styl późny w twórczości Jose Saramago”, grant NCN w ramach konkursu OPUS 3 w panelu HS2, kierownik: dr hab. Ewa Łukaszyk, prof. UW, 2012-.
- 14) „Zastosowania terminologii pokrewieństwa w języku *nahuatl* w świetle kolonialnych źródeł pisanych z terenu środkowego Meksyku”, projekt badawczy własny, grant MNiSW, kierownik: mgr Julia Madajczak (doktorant Wydziału AL), 2011-2013.

b) projekty w ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki:

- 1) „Ginące języki. Kompleksowe modele badań i rewitalizacji”, kierownik: dr Justyna Olko-Bajer, 2012-.
- 2) „Korpus Korespondencji Jana Dantyszka”, kierownik: dr Anna Skolimowska, 2011-.
- 3) „Kultura pierwszej Rzeczypospolitej w dialogu z Europą. Hermeneutyka wartości”, kierownik: prof. dr hab. Alina Nowicka-Jeżowa, 2012-.
- 4) „Znakowe wartości kultury. Aspekty historyczne, tożsamość i zmiana”, kierownik: prof. dr hab. Zbigniew Kloch, 2011-.

c) projekty w ramach programu „Diamentowy Grant”:

- 1) „Paideia? Postulaty kształcenia ogólnego na uniwersytecie w ciągu ostatniego czterdziestolecia. USA, UE, Rosja jako kontekst porównawczy dla warunków i perspektyw Polski”, laureat: Daniel Kontowski, 2012-.
- 2) „Perferet multa etiam ipse rumor. Funkcje plotki w twórczości Marka Tulliusza Cyncerona”, laureat: Joanna Kłos, 2012-.
- 3) „Relacje między władzą tradycyjną a nowoczesną w sferze jej legitymizacji w wybranych organizmach politycznych na wybrzeżu Afryki Zachodniej”, laureat: Rafał Smoleń, 2012-.
- 4) „Wizualność w epoce cyfrowych technologii obrazowania. Analiza relacji między analogowym a cyfrowym zapisem obrazu”, laureat: Łukasz Mirocha, 2012-.

d) projekt w ramach programu „Mobilność Plus”:

- 1) „Recepcja Cyncerona i jej transformacje w powieściach historycznych z XX/XXI wieku”, uczestnik: dr hab. Katarzyna Marciniak, prof. UW, 2011-.

II. Pozostałe projekty finansowane w formie grantów:

a) projekty finansowane przez Unię Europejską:

- 1) „Europe and America in Contact: A Multidisciplinary Study of Cross-cultural Transfer in the New World across Time”, grant Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych w ramach Siódmego Programu Ramowego i subprogramu Starting Grant, kierownik: dr Justyna Olko-Bajer, 2012-.
- 2) „European Network for Baroque Cultural Heritage”, grant Komisji Europejskiej za pośrednictwem EACEA, realizowany w ramach sieci ośmiu ośrodków europejskich, kierownik zespołu polskiego: prof. dr hab. Piotr Salwa, 2009-.

b) projekty finansowane przez Fundację na rzecz Nauki Polskiej:

- 1) „Językowe spotkania Starego i Nowego Świata. Język jako środek przekazu międzykulturowego we wczesnej Nowej Hiszpanii”, grant w ramach programu FOCUS, kierownik: dr Justyna Olko-Bajer, 2010-2013 (następnie przedłużony).
- 2) „The Traditions of Mediterranean Humanism and the Challenges of Our Times: The Frontiers of Humanity”, grant w ramach programu Międzynarodowe Projekty Doktoranckie, kierownik: prof. dr hab. Jerzy Axer, 2010-.
- 3) subsydium w ramach programu IDEE DLA POLSKI (dla laureatów konkursu Starting Grant Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych), laureat: dr Justyna Olko-Bajer, 2013-.

c) pozostałe projekty:

- 1) „Academia in Public Discourse Poland-Russia”, grant Open Society Institute, realizowany wspólnie z Fundacją „Instytut *Artes Liberales*” (główny wykonawca), kierownik: prof. dr hab. Jerzy Axer, 2012-2013 (następnie przedłużony).
- 2) „Our Mythical Childhood... Classics and Children’s Literature Between East & West”, grant Loeb Classical Library Foundation (Harvard University), realizowany wspólnie

z Fundacją „Instytut *Artes Liberales*” (główny wykonawca), kierownik: dr hab. Katarzyna Marciniak, prof. UW, 2012-2013.

3) „Strategia wprowadzania i oceny międzyobszarowych studiów i badań w uczelniach w kontekście reform szkolnictwa w Polsce”, projekt systemowy w ramach Priorytetu IV (Szkolnictwo Wyższe i Nauka), Podziałania 4.1.3 (Wzmocnienie systemowych narzędzi zarządzania szkolnictwem wyższym) Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, realizowany wspólnie z Departamentem Strategii MNiSW (beneficjent projektu), kierownik z ramienia Wydziału AL (partnera projektu): prof. dr hab. Jerzy Axer, 2012-.

2. Najważniejsze osiągnięcia

2.1. Wybrane najważniejsze publikacje

I. Monografie autorskie:

1) Paweł Stępień, *Śmiech w czasach ostatecznych. Tematyka religijna w „Figlikach” Mikołaja Reja*, Wydział „Artes Liberales” UW, Warszawa 2013, s. 179.

2) Szymon Wróbel, *Deferring the Self*, Peter Lang, Frankfurt am Main – Berlin – Bern – Bruxelles – New York – Oxford – Wien 2013, s. 392, seria „Studies in Social Sciences, Philosophy and History of Ideas”, vol. 2.

II. Edycja:

1) *Ioannes Dantiscus’ correspondence with Alfonso de Valdés. Supplement: Ioannes Dantiscus’ correspondence with Juan de Valdés and Mercurino Arborio di Gattinara*, transcription from manuscript, commentary and annotations by Anna Skolimowska, Wydział „Artes Liberales” UW – PAU, Warsaw – Cracow 2013, s. 444, seria „Corpus Epistularum Ioannis Dantisci”, part II, vol. 3.

III. Monografie wieloautorskie:

1) *Antiquity and We*, ed. by Katarzyna Marciniak, Faculty of “Artes Liberales”, Warsaw 2013 (wersja polska: *Antyk i my*, koncepc. i red. nauk. Katarzyna Marciniak, Wydział „Artes Liberales” UW, Warszawa 2013, s. 294).

2) *Classics and Communism. Greek and Latin behind the Iron Curtain*, ed. by György Karsai, Gábor Klaniczay, David Movrin, and Elżbieta Olechowska, Ljubljana University Press, Faculty of Arts – Collegium Budapest Institute for Advanced Study – Faculty of „Artes Liberales”, University of Warsaw, Ljubljana – Budapest – Warsaw 2013, s. 578.

3) *Códices del centro de México. Análisis comparativos y estudios individuales*, coord. por Miguel Ángel Ruz Barrio, Juan José Batalla Rosado, Wydział „Artes Liberales” UW, Warszawa 2013, s. 496.

4) *Europejski wiek osiemnasty. Uniwersalizm myśli, różnorodność dróg. Studia i materiały*, pod red. Marka Dębowskiego, Anny Grześkowiak-Krwawicz i Michała Zwierzykowskiego, Wydawnictwo Towarzystwa Naukowego „Societas Vistulana”, Kraków 2013, s. 623.

5) *Latinitas Hungarica. Łacina w kulturze węgierskiej*, koncepcja i wybór tekstów Jerzy Axer i László Szörényi, przeł. z jęz. węg. Jerzy Snopek, red. nauk. Elżbieta Olechowska, Wydawnictwo DiG – Wydział „Artes Liberales” UW, Warszawa 2013, s. 520.

6) *Macedonia: land, region, borderland*, conception and academic editing Jolanta Sujecka, Wydawnictwo DiG, Warszawa 2013, s. 581, seria „Colloquia Balkanica”, t. 2.

7) *Сословие русских профессоров. Создатели статусов и смыслов*, pod red. Елены А. Вишленковой и Ирины М. Савельевой, Издательский дом Высшей школы экономики, Москва 2013, s. 392.

IV. Artykuły w czasopiśmie o międzynarodowym zasięgu (przyjęte kryterium: obecność czasopisma w bazie Journal Citation Reports lub European Reference Index for the Humanities w kategorii INT1 lub INT2):

1) Hieronim Grala, *Die zeitgenössische russische Geschichtswissenschaft aus polnischer Sicht: (Anmerkungen zu den Überlegungen von Irina Savel'eva)*, „Jahrbücher für Geschichte Osteuropas”, Band 61, Heft 3, 2013 (obecne w bazie ERIH w kategorii INT1; lista C MNiSW, 14 punktów).

2) Jan Kieniewicz, *Eurosarmacja. O Europie Środkowej z perspektywy cywilizacyjnej*, „Kwartalnik Historyczny” 2013, nr 4 (obecne w bazie ERIH w kategorii INT1; lista C MNiSW, 14 punktów).

3) Jan Kieniewicz, *The Eastern Frontiers and the Civilisational Dimension of Europe*, „Acta Poloniae Historica”, vol. 107, 2013 (obecne w bazie ERIH w kategorii INT1; lista C MNiSW, 14 punktów).

4) Henryk Samsonowicz, *Europa Środkowo-Wschodnia i pojęcia pokrewne*, „Kwartalnik Historyczny” 2013, nr 4 (obecne w bazie ERIH w kategorii INT1; lista C MNiSW, 14 punktów).

5) Irina Savelieva, *Die russische Historiographie im internationalen Umfeld. Wege des Wissenschaftstransfers*, „Jahrbücher für Geschichte Osteuropas”, Band 61, Heft 3 (obecne w bazie ERIH w kategorii INT1; lista C MNiSW, 14 punktów).

2.2. Odkrycia naukowe, wynalazki, patenty uzyskane za granicą lub udzielone przez Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej

Nie dotyczy.

2.3. Prestiżowe projekty badawcze

1) **Europe and America in Contact: A Multidisciplinary Study of Cross-cultural Transfer in the New World across Time**, grant Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych w ramach Siódmego Programu Ramowego i subprogramu Starting Grant, kierownik: dr Justyna Olko-Bajer, 2012-.

Dr Justyna Olko-Bajer jest jednym z kilkunastu (dziewiątym w kolejności chronologicznej) polskich laureatów konkursu Starting Grant Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych. Instytucjami partnerskimi w realizacji projektu są Universidad de Sevilla i Instituto de Docencia e Investigación Etnológica de Zacatecas. Badania opierają się na nowatorskiej współpracy naukowców zachodnich z naukowcami pochodzenia tubylczego. Celem badań jest rekonstrukcja i poznanie mechanizmów przekazu kulturowego między Europą i Ameryką (głównie kultura Indian Nahua) od XVI wieku do współczesności. W 2013 roku zorganizowano konferencję „Encounters between the Old and New Worlds” (Warszawa, 07-12.11.2013). Szczegółowe informacje na temat projektu pod adresem: www.encounters.al.uw.edu.pl.

2) The Traditions of Mediterranean Humanism and the Challenges of Our Times: The Frontiers of Humanity, grant Fundacji na rzecz Nauki Polskiej w ramach programu Międzynarodowe Projekty Doktoranckie, kierownik: prof. dr hab. Jerzy Axer, 2010-.

Prof. dr hab. Jerzy Axer jest pierwszym w historii programu MPD laureatem konkursu grantowego reprezentującym nauki humanistyczne. Projekt realizowany jest przez międzynarodowe konsorcjum, w skład którego oprócz UW (Wydziału „Artes Liberales”) wchodzi trzy uczelnie: National Research University – Higher School of Economics (Moskwa), Universidad de La Rioja (Logroño) i Université de Tours. W sumie do współpracy pozyskano ponad 20 ośrodków naukowych z kilkunastu krajów europejskich i USA. Projekt zawiera 13 tematów badawczych z takich dyscyplin, jak: literaturoznawstwo, kulturoznawstwo, historia, etnologia, filozofia, językoznawstwo; uczestniczy w nim 13 doktorantów stypendystów FNP (z 5 krajów europejskich) i kilkunastu profesorów Wydziału AL. W 2013 roku dzięki wsparciu FNP utworzono ponadto dwa stanowiska adiunktów. Autorem koncepcji dydaktycznej zastosowanej przy realizacji projektu jest prof. dr hab. Jan Miernowski. Szczegółowe informacje na temat projektu pod adresem: www.mpd.al.uw.edu.pl.

3) Academia in Public Discourse Poland-Russia, grant Open Society Institute, realizowany wspólnie z Fundacją „Instytut *Artes Liberales*” (główny wykonawca), kierownik: prof. dr hab. Jerzy Axer, 2012-2013 (następnie przedłużony).

Projekt wpisuje się z jednej strony w wieloletnie działania Wydziału AL na rzecz współpracy naukowej (oraz dydaktycznej) między Polską i krajami Europy Wschodniej, z drugiej strony – w refleksję Wydziału AL nad problematyką uniwersytecką (idea i autonomia uniwersytetu, *liberal education/artes liberales*). W 2013 roku zorganizowano trzy konferencje (debaty): 1) „Polityka historyczna: wersja rosyjska i polska” (Moskwa, 11-13.05.2013), 2) „Ciężar przeszłości, wyzwania przyszłości” (Ułan Ude – Maksimicha, 21-26.08.2013) i 3) „Polska-Rosja: Poszukiwania nowej tożsamości” (Warszawa, 09-11.12.2013) oraz cykl otwartych seminariów: „Spring Open Seminars” (Warszawa, 19.04.2013, 26.04.2013), „Summer Open Seminars” (Warszawa, 07.06.2013, 14.06.2013) i „Autumn Open Seminars” (Warszawa, 15.11.2013, 29.11.2013).

W ramach projektu działa ponadto Siberian-Polish Research Group kierowana przez prof. dr. hab. Jana Kieniewiczza, rozwijająca współpracę z ośrodkami syberyjskimi (Ałtaj, Buriacja, Jakucja, Nowosybirsk) oraz pozasyberyjskimi (Kałmucja, Petersburg) w zakresie badań nad tożsamością narodów bezpaństwowych zamieszkujących Federację Rosyjską. Problematyce tej była poświęcona druga z ww. konferencji oraz „Summer Open Seminars”.

4) Językowe spotkania Starego i Nowego Świata. Język jako środek przekazu międzykulturowego we wczesnej Nowej Hiszpanii, grant Fundacji na rzecz Nauki Polskiej

w ramach programu FOCUS, kierownik: dr Justyna Olko-Bajer, 2010-2013 (następnie przedłużony).

Dr Justyna Olko-Bajer została laureatem konkursu grantowego FNP w ramach programu FOCUS (skupionego na tworzeniu zespołów naukowych) w edycji poświęconej problematyce językowej kategoryzacji świata. Zespół tworzą młodzi pracownicy Wydziału AL, współpracujący z wybitnymi uczonymi zagranicznymi i studentami meksykańskimi pochodzenia tubylczego. W 2013 roku przedłużono finansowanie realizacji projektu o dwa lata. Szczegółowe informacje na temat projektu pod adresem: www.encounters.al.uw.edu.pl.

5) European Network for Baroque Cultural Heritage, grant Komisji Europejskiej za pośrednictwem EACEA, realizowany w ramach sieci ośmiu ośrodków europejskich, kierownik zespołu polskiego: prof. dr hab. Piotr Salwa, 2009-.

Sieć tworzą: Universitat de Barcelona, Technische Universität Dresden, Ernst-Moritz-Arndt-Universität Greifswald, École des Hautes Études en Sciences Sociales – Paris, Università degli Studi di Roma “La Sapienza”, Università degli Studi di Teramo, Uniwersytet Warszawski i Medizinische Universität Wien. Kierownikiem projektu jest prof. Renata Ago z “La Sapienza”. Badania zespołu polskiego są dofinansowywane przez MNiSW. Szczegółowe informacje na temat projektu pod adresem: www.enbach.eu.

6) Recepcja Cyserona i jej transformacje w powieściach historycznych z XX/XXI wieku, grant MNiSW w ramach programu „Mobilność Plus”, uczestnik: dr hab. Katarzyna Marciniak, prof. UW, 2011-.

Dr hab. Katarzyna Marciniak, prof. UW, została jednym z laureatów (jako jedyny literaturoznawca) I edycji konkursu grantowego MNiSW w ramach programu „Mobilność Plus” przeznaczonego na finansowanie pobytów polskich naukowców w ośrodkach zagranicznych. Projekt jest realizowany we współpracy z Collaborative Research Centre 644. ”Transformations of Antiquity” tworzonym przez: Humboldt-Universität zu Berlin, Freie Universität Berlin i Max Planck Institute for the History of Science. W 2013 roku profesor Marciniak została przyjęta do tej organizacji, otrzymując status Associate Member (Kooptiertes Mitglied).

7) Strategia wprowadzania i oceny międzyobszarowych studiów i badań w uczelniach w kontekście reformy szkolnictwa w Polsce, projekt systemowy w ramach Priorytetu IV (Szkolnictwo Wyższe i Nauka), Podziałania 4.1.3 (Wzmocnienie systemowych narzędzi zarządzania szkolnictwem wyższym) Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, realizowany wspólnie z Departamentem Strategii MNiSW (beneficjent projektu), kierownik z ramienia Wydziału AL (partnera projektu): prof. dr hab. Jerzy Axer, 2012-.

Wydział AL został partnerem MNiSW (wyłonionym w otwartym naborze) w realizacji projektu systemowego dotyczącego międzyobszarowości w dydaktyce i badaniach. Realizacja projektu jest ukoronowaniem dotychczasowych działań Wydziału AL na rzecz reformy szkolnictwa wyższego w Polsce, wyrażających się tworzeniem nowych form i kierunków studiów, takich jak: Międzywydziałowe Indywidualne Studia Humanistyczne, Akademia »Artes Liberales«, Kolegium Artes Liberales, Międzynarodowa Szkoła Humanistyczna Europy Wschodniej (wcześniej: Środkowo-Wschodniej), Środowiskowe Interdyscyplinarne Studia Doktoranckie, Międzynarodowe Projekty Doktoranckie. W pracach zespołu zostaną wykorzystane także doświadczenia Międzywydziałowych Indywidualnych Studiów Matematyczno-Przyrodniczych UW.

8) **Our Mythical Childhood... Classics and Children's Literature Between East & West**, grant Loeb Classical Library Foundation (Harvard University), realizowany wspólnie z Fundacją „Instytut *Artes Liberales*” (główny wykonawca), kierownik: dr hab. Katarzyna Marciniak, prof. UW, 2012-2013.

Celem projektu, realizowanego w ramach szerokiej współpracy międzynarodowej, były badania nad recepcją antyku grecko-rzymskiego w literaturze dziecięcej i młodzieżowej w różnych kulturach. Podsumowaniem prac była konferencja „Our Mythical Childhood... Classics and Children's Literature. Between East and West” (Warszawa, 23-26.05.2013) pod honorowym patronatem Anny Komorowskiej, małżonki Prezydenta RP. Ponadto opracowano (z udziałem ponad 30 studentów i doktorantów) katalog odniesień do antyku w literaturze polskiej dla dzieci i młodzieży: *Polish literature for children & young adults inspired by classical antiquity. A catalogue*, ed. Katarzyna Marciniak, Elżbieta Olechowska, Joanna Kłos, Michał Kucharski, Faculty of “Artes Liberales”. University of Warsaw, Warsaw 2013, s. 444. Szczegółowe informacje na temat projektu pod adresem: www.omc.al.uw.edu.pl.

2.4. Udział w krajowych konsorcjach lub porozumieniach badawczych, sieciach naukowych itp.

Wydział „Artes Liberales” jest partnerem Departamentu Strategii MNiSW w realizacji projektu systemowego „Strategia wprowadzania i oceny międzyobszarowych studiów i badań w uczelniach w kontekście reform szkolnictwa w Polsce” (szczegółowe dane w punkcie 2.3.7).

2.5. Prestiżowe konferencje

1) **Our Mythical Childhood... Classics and Children's Literature. Between East and West**, Warszawa, 23-26.05.2013, honorowy patron: Anna Komorowska, małżonka Prezydenta RP.

Konferencja wieńcząca realizację projektu pod tym samym tytułem, poświęcona recepcji antyku grecko-rzymskiego w literaturze dziecięcej i młodzieżowej w różnych kulturach, ugruntowująca silną międzynarodową pozycję Wydziału „Artes Liberales” w nurcie *reception studies*. Udział wzięli wybitni specjaliści z czterech kontynentów. Konferencja organizowana we współpracy z wieloma instytucjami kulturalnymi, zawierająca bogaty program artystyczny (koncert, prezentacje prac plastycznych), warsztaty itp., co pozwala uznać ją za wydarzenie przekraczające ramy świata akademickiego.

2) **Ciężar przeszłości, wyzwania przyszłości**, Ułan Ude – Maksimicha, 21-26.08.2013.

Ósma konferencja (debata) w ramach projektu „Academia in Public Discourse Poland-Russia”. Zorganizowana z Buriackim Uniwersytetem Państwowym (Buryat State University), poświęcona następującym zagadnieniom: 1) Syberia w perspektywie lokalnej i globalnej, w perspektywie strategicznej i w perspektywie ekologicznej, 2) relacje polsko-syberyjskie (Polacy: kolonizatorzy czy ofiary imperium?), 3) przeszłość jako obciążenie i zasób do wykorzystania oraz przyszłość jako zagrożenie i wyzwanie. Umocniła pozycję Wydziału AL jako aktywnego i cenionego partnera ośrodków akademickich z syberyjskiej części Federacji Rosyjskiej. W konferencji wzięła udział kilkudziesięcioosobowa delegacja z Polski

(z prorektorem UW ds. badań naukowych i współpracy prof. dr. hab. Alojzym Z. Nowakiem w składzie).

3) **Encounters between the Old and New Worlds**, Warszawa, 07-12.11.2013.

Kolejna konferencja zorganizowana przez Pracownię „Spotkania Starego i Nowego Świata” kierowaną przez dr Justynę Olko-Bajer, poświęcona problematyce przekazu kulturowego między Europą i Ameryką w dobie kolonialnej oraz rewitalizacji zagrożonych języków. Ugruntowała silną międzynarodową pozycję Wydziału AL w badaniach nad tą problematyką, ponadto zaprezentowała jego aktywność na polu ochrony dziedzictwa kulturowego – w programie konferencji znalazło się uroczyste powołanie Akademii Wilamowicziana, której misją będą badania i ochrona języka wilamowskiego.

2.6. Najważniejsze działania oraz osiągnięcia popularyzujące naukę i przybliżające społeczeństwu wiedzę z różnych dziedzin nauki

Wydział „Artes Liberales” zorganizował w 2013 roku (samodzielnie bądź we współpracy z innymi instytucjami) 17 konferencji, sympozjów lub otwartych seminariów (w tym 14 międzynarodowych i 5 za granicą: 2 w Rosji, po jednej w Słowenii, Niemczech i na Ukrainie). Dorobek naukowy Wydziału AL jest prezentowany również podczas konferencji zagranicznych (w 2013 roku ok. 35% pracowników przedstawiało referaty na konferencjach i sympozjach naukowych za granicą). Drugim środkiem upowszechniania i popularyzacji wyników badań są publikacje (od kilku lat ponad 150 rocznie).

Działalność nastawiona na szerszy krąg odbiorców uprawiana jest poprzez publikacje, wystąpienia w mediach, wykłady (prelekcje) w ośrodkach pozaakademickich, udział w debatach i promocjach książek, prowadzenie warsztatów itd.

Wybrane publikacje:

- Jerzy Axer, *Wakacje ze zwierzętami. Od gapienia się do współbycia*, „Polityka”, nr 32(2919), 7.08-11.08.2013 (opowieść w cyklu *Lato w dobrym towarzystwie*),
- Hieronim Grala, *Rosja*, Wydawnictwo Bosz, Olszanica 2013 (album),
- Katarzyna Marciniak, *Moja pierwsza mitologia*, Wydawnictwo „Nasza Księgarnia”, Warszawa 2013 (książka dla dzieci),
- Krzysztof Rutkowski, *Warszawskie pasáže*, „Teatr” 2013, nr. 1-12 (cykl tekstów, „pasaży”, z pogranicza nauki i literatury, publikowany w miesięczniku poświęconym dramaturgii i teatrowi).

W 2013 roku w audycjach Polskiego Radia udział wzięli m.in.: prof. dr hab. Jerzy Axer i prof. dr hab. Jan Miernowski (audycja na temat Międzynarodowych Projektów Doktoranckich realizowanych na Wydziale AL), prof. dr hab. Anna Grześkowiak-Krwawicz (audycja na temat Konstytucji 3 maja), dr hab. Michał Janocha, prof. UW (audycja na temat święta Bożego Narodzenia), dr hab. Katarzyna Marciniak, prof. UW (audycja na temat mitologii greckiej i rzymskiej), prof. dr hab. Piotr Salwa i prof. dr hab. Piotr Wilczek (audycja na temat projektu „European Network for Baroque Cultural Heritage” realizowanego z udziałem Wydziału AL).

Zgodnie z „Misją i strategią” uchwaloną w 2013 roku Wydział AL chce stać się „centrum oddziaływania kulturowego i społecznego w skali krajowej i międzynarodowej”. Przykładem inicjatyw o szerszym społeczno-kulturowym znaczeniu są niektóre konferencje naukowe: „Our Mythical Childhood... Classics and Children’s Literature. Between East and

West” (zawierająca bogaty program artystyczny oraz warsztaty, posiadająca patronat medialny Polskiego Radia), „Polityka historyczna: wersja rosyjska i polska”, „Ciężar przeszłości, wyzwania przyszłości” i „Polska-Rosja: Poszukiwania nowej tożsamości” (poświęcone w znacznej mierze aktualnym problemom obecnym w debacie publicznej, organizowane w ramach działającej na Wydziale AL Międzynarodowej Szkoły Humanistycznej Europy Wschodniej, której słuchaczami są również osoby z zagranicy: Rosji, Ukrainy, Białorusi), „Encounters between the Old and New Worlds” (prezentująca zaangażowanie i aktywność nauki na polu ochrony dziedzictwa kulturowego).

Innym ośrodkiem tego typu działań jest Kolegium Artes Liberales łączące studia międzyobszarowe (humanistyczno-społeczne z elementami przyrodniczymi) z aktywnością społeczno-kulturową i (około)artystyczną. Prowadzone przez dr. hab. Krzysztofa Rutkowskiego, prof. UW, „Artystyczne szkolenie indywidualne” to zajęcia z istoty swej „wychodzące” poza uniwersytet i „przenikające” do świata społecznego.

Wydział AL organizuje cykl „Spotkań na Dobrej”, na których w 2013 roku prelegentami byli: prezes NPB prof. dr hab. Marek Belka, senator RP dr Włodzimierz Cimoszewicz i prof. dr hab. Jerzy Hausner.

Warta podkreślenia jest działalność ekspercka na polu edukacji i szkolnictwa wyższego, w Polsce i za granicą, znacznej części kadry naukowej Wydziału AL: dr Grażyny Czetwertyńskiej, prof. dr. Tarasa Finikova, prof. Donalda Harwarda, dr. hab. Pawła Stępnia, prof. UW, i dr. Andrzeja Tymowskiego.

2.7. Współpraca międzynarodowa

I. Wydział „Artes Liberales” jest liderem następujących konsorcjów i porozumień zawiązanych/zawartych dla realizacji konkretnych projektów badawczych:

1) Konsorcjum zawiązane dla realizacji projektu „The Traditions of Mediterranean Humanism and the Challenges of Our Times: The Frontiers of Humanity” w ramach Międzynarodowych Projektów Doktoranckich (2010).

Partnerzy: National Research University – Higher School of Economics (Moskwa), Universidad de La Rioja (Logroño) i Université de Tours (oraz ponad 20 partnerów dodatkowych).

2) Porozumienie zawarte dla realizacji projektu „Europe and America in Contact: A Multidisciplinary Study of Cross-cultural Transfer in the New World across Time” finansowanego przez Europejską Radę ds. Badań Naukowych w ramach Siódmego Programu Ramowego i subprogramu Starting Grant (2012).

Partnerzy: Universidad de Sevilla i Instituto de Docencia e Investigación Etnológica de Zacatecas.

3) Porozumienie zawarte dla realizacji projektu „Ginące języki. Kompleksowe modele badań i rewitalizacji” w ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki w module 1.2. (2012).

Partnerzy: Instituto de Docencia e Investigación Etnológica de Zacatecas i Wired Humanities Projects (University of Oregon).

4) Porozumienie zawarte dla realizacji projektu „Przedmioty w tradycyjnym tańcu greckim” (2013).

Partner: Teatr „Dora Stratu” (Ateny).

II. Wydział „Artes Liberales” uczestniczy w następujących międzynarodowych projektach badawczych:

1) „European Network for Baroque Cultural Heritage” (2009). Por. punkt 2.3.5.

2) „Reassembling the Republic of Letters, 1500-1800. A digital framework for multi-lateral collaboration on Europe’s intellectual history” w ramach European Cooperation in Science and Technology (COST), realizowany przez czołowe ośrodki europejskie specjalizujące się w internetowym edytorstwie źródeł epistolograficznych (2013).

Szczegółowe informacje pod adresami:

www.cost.eu/domains_actions/isch/Actions/IS1310,

www.cost.eu/domains_actions/isch/Actions/IS1310?management.

III. Wydział „Artes Liberales” jest członkiem Reformation Research Consortium, zrzeszającym 17 ośrodków z Europy i USA specjalizujących się w badaniach nad Reformacją (2011).

Szczegółowe informacje pod adresem: www.refo500.nl/rc/partners.

IV. Wydział „Artes Liberales” jest partnerem Wydziału Sztuk i Nauk Wyzwolonych (ros. Факультет Свободных Искусств и Наук; ang. Faculty of Liberal Arts and Sciences) **Petersburskiego Uniwersytetu Państwowego w zakresie *liberal education/liberal arts*** (2013).

Szczegółowe informacje pod adresem: artesliberales.spbu.ru/about-en/partners/academic-partners.

3. Uzyskane nagrody i wyróżnienia

(z pominięciem nagród Rektora UW)

I. Wyróżnienia przyznane przez Prezydenta RP:

1) Prof. dr hab. Jan Kieniewicz

Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski za wybitne zasługi w rozwijaniu polsko-rosyjskiej współpracy naukowo-badawczej

2) Dr Justyna Olko-Bajer

Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski za wybitne osiągnięcia w promowaniu polskiej myśli naukowej i zasługi w pracy naukowo-badawczej

II. Wyróżnienie przyznane przez Fundację na Rzecz Nauki Polskiej:

1) Dr Michał Choptiany

Finalista konkursu popularyzatorskiego INTER 2013

III. Pozostałe wyróżnienia krajowe:

1) Prof. dr hab. Jerzy Axer

Wybór na członka czynnego PAU

2) Dr hab. Katarzyna Marciniak, prof. UW

Tytuł Młodego Ambasadora Polszczyzny przyznany przez Radę Języka Polskiego PAN

3) Prof. dr hab. Alina Nowicka-Jeżowa

Wybór na członka czynnego PAU

4) Prof. dr hab. Piotr Salwa

Wybór na członka korespondenta PAN

IV. Wyróżnienia zagraniczne:

1) Dr Justyna Olko-Bajer

Burgen Scholarships przyznane przez Akademię Europaea

2) Dr Justyna Olko-Bajer

Nominacja do zaprezentowania sylwetki naukowej na portalu „AcademiaNet” promującym wybitnych naukowców płci żeńskiej, prowadzonym przez Robert Bosch Stiftung

3) Prof. dr hab. Witold Wołodkiewicz

Wybór na członka zwyczajnego zagranicznego (socio ordinario non residente) Accademii Pontaniana (Neapol)

4. Rozwój kadry naukowej

Doktoraty i habilitacje

Jednostka	Doktoraty Ogółem	Doktoraty				Habilitacje	
		uzyskane przez pracowników uczelni		przez studentów studiów doktoranckich	osoby spoza uczelni	ogółem	w tym osoby spoza uczelni
		w uczelni	poza uczelnią				
Wydział AL	5	0	0	3*	2**	1***	0

* dr Ivan Dimitrijević, dr Krzysztof Iwanek, dr Hanna Paulouskaya

** dr Magdalena Sławińska, dr Marcin Zwiercan

*** dr hab. Krzysztof Fordoński (Wydział Lingwistyki Stosowanej UW)

Tytuły profesorskie

Jednostka	Nominacje profesorskie	
	pracownicy uczelni	osoby spoza uczelni
Wydział AL	3*	0

* prof. dr hab. Anna Grześkowiak-Krwawicz, prof. dr hab. Jan Miernowski, prof. dr hab. Szymon Wróbel

5. Konferencje, zjazdy i sympozja naukowe zorganizowane przez Wydział „Artes Liberales”

I. Z udziałem gości zagranicznych:

1) „Developing a Boundary-breaking Model for Studying and Revitalizing Endangered Languages”, Warszawa, 20-22.03.2013 i 10-12.04.2013.

2) „Reformed Majorities and Minorities in Early Modern Europe”, Emden, 10-12.04.2013; współorganizator: Johannes a Lasco Bibliothek Emden.

3) „Spring Open Seminars”, Warszawa, 19.04.2013, 26.04.2013, cykl seminariów poświęconych: 1) konceptowi Europy Środkowo-Wschodniej, 2) polskiej i rosyjskiej percepcji zagłady Żydów europejskich i powstania w getcie warszawskim; współorganizator: Fundacja „Instytut *Artes Liberales*”.

- 4) „Polityka historyczna: wersja rosyjska i polska”, Moskwa, 11-13.05.2013; współorganizatorzy: Fundacja „Instytut *Artes Liberales*”, Poletayev Institute for Historical and Theoretical Studies in Humanities (National Research University Higher School of Economics, Moskwa) i Stowarzyszenie Memoriał (Moskwa).
- 5) „Our Mythical Childhood... Classics and Children’s Literature. Between East and West”, Warszawa, 23-26.05.2013; honorowy patron: Anna Komorowska, małżonka Prezydenta RP.
- 6) „Summer Open Seminars”, Warszawa, 07.06.2013, 14.06.2013, cykl seminariów poświęconych problematyce syberyjskiej w ujęciu porównawczym: polskim i rosyjskim; współorganizator: Fundacja „Instytut *Artes Liberales*”.
- 7) „Towards an integrated understanding of the user identity in the cyberspace of the Internet: A multidisciplinary dialogue” [Dążąc do wszechstronnego zrozumienia tożsamości użytkownika cyberprzestrzeni Internetu: Dialog interdyscyplinarny], telekonferencja: Warszawa – Symferopol, 12.07.2013; współorganizatorzy: Fundacja „Instytut *Artes Liberales*” i Taurida National V.I. Vernadsky University.
- 8) „Ciężar przeszłości, wyzwania przyszłości”, Ułan Ude – Maksimicha, 21-26.08.2013; współorganizatorzy: Fundacja „Instytut *Artes Liberales*” i Buryat State University.
- 9) „Znakowe wartości kultury. Aspekty historyczne, tożsamość i zmiana”, Warszawa, 24-26.09.2013.
- 10) „Classics and Class. Teaching Greek and Latin behind the Iron Curtain”, Ljubljana, 26-28.09.2013; współorganizator: University of Ljubljana, Faculty of Arts; honorowy patron: Borut Pahor, Prezydent Republiki Słowenii.
- 11) „Encounters between the Old and New Worlds”, Warszawa, 07-12.11.2013.
- 12) „Autumn Open Seminars”, Warszawa, 15.11.2013, 29.11.2013, cykl seminariów poświęconych: 1) transferowi kulturowemu w dobie mediów elektronicznych i ustawiania czytelnictwa, 2) roli uczonego, myśliciela i intelektualisty w dialogu kultur i cywilizacji; współorganizator: Fundacja „Instytut *Artes Liberales*”.
- 13) „Biblia brzeska – w 450-lecie wydania przekładu. Historia, język, kultura, teologia”, Warszawa, 20-21.11.2013; współorganizator: Wydział Teologiczny Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej.
- 14) „Polska-Rosja: Poszukiwania nowej tożsamości”, Warszawa, 09-11.12.2013; współorganizator: Fundacja „Instytut *Artes Liberales*”.

II. Z udziałem tylko gości krajowych:

- 1) „Nauczyciel akademicki: etos i warsztat”, Warszawa, 14-15.01.2013 (sesja Międzyuczelnianego Programu Interdyscyplinarnych Studiów Doktoranckich Akademii »Artes Liberales«).
- 2) „Żywność kulturowo przetworzona. Kulinaria z perspektywy humanistycznej”, Warszawa, 18-21.03.2013 (sesja Międzyuczelnianego Programu Interdyscyplinarnych Studiów Doktoranckich Akademii »Artes Liberales«).
- 3) „Herb i heraldyka w kulturze staropolskiej (XVI-XVIII w.)”, Warszawa, 12-13.04.2013; współorganizatorzy: Polskie Towarzystwo Heraldyczne i Instytut Badań Literackich PAN (organizatorzy główni) oraz Instytut Filologii Klasycznej UW i Instytut Historii PAN.

6. Wykaz czasopism naukowych wraz z liczbą punktów za zamieszczone w nich publikacje naukowe:

6.1. Zarejestrowanych przez Wydział „Artes Liberales”

„Planeta literatur” (czasopismo internetowe, adres: www.planeta-literatur.com, redaktor: dr hab. Ewa Łukaszyk, prof. UW, niepunktowane, wydanie pierwszego numeru planowane na 2014 rok).

6.2. Przygotowywanych w całości przez Wydział „Artes Liberales” lub jego jednostki i wydawanych przez Wydział „Artes Liberales”

Jak wyżej.

6.3. Przygotowywanych w całości przez Wydział „Artes Liberales” lub jego jednostki i zleczanych do druku, a których redaktor naczelny jest pracownikiem Wydziału „Artes Liberales”

Nie dotyczy.

Opracował Marek Szczypek